

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Identifikátor materiálu: EU – 7- 40

Přírodopis, 8.ročník

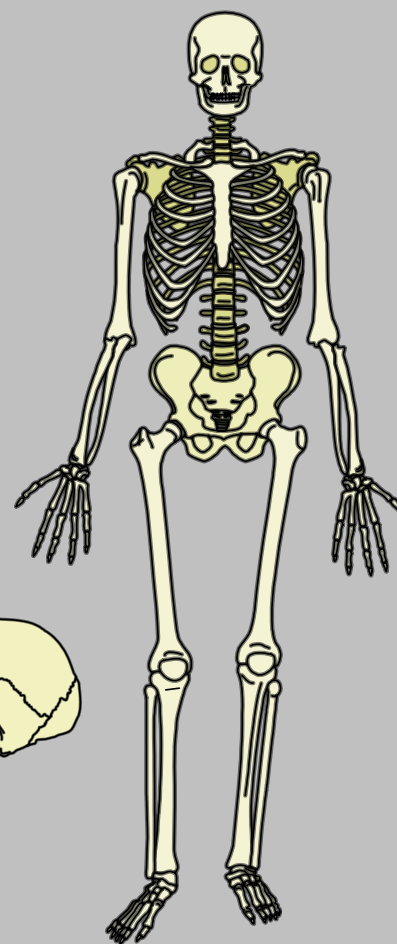
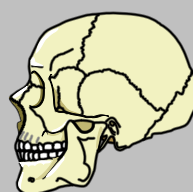
Anotace	Význam kostry
Autor	Mgr. Martina Březinová
Jazyk	Čeština
Očekávaný výstup	Žáci určí, co je oporou lidského těla, z čeho jsou složeny kosti, spojení kostí, poznají části páteře, správné a vadné držení těla, procvičí si a upevní znalosti při první pomoci u zlomenin
Speciální vzdělávací potřeby	- žádné –
Klíčová slova	Kosti dlouhé, krátké, ploché, drobné, páteř, obratle
Druh učebního materiálu	Vytvořeno v programu Smart pro práci s interaktivní tabulí
Druh interaktivity	kombinace
Cílová skupina	Žák
Stupeň a typ vzdělávání	základní vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením
Typická věková skupina	13-15 let
Datum vytvoření materiálu	14.3. .2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Význam kostry,

kosti a jejich spojení,
první pomoc při poranění
a poškození kostí

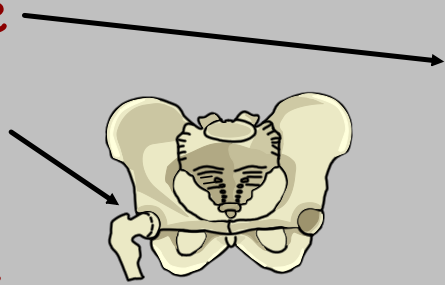

ZŠ Šaldova 6, Litoměřice
Mgr. Martina Březinová

Kostra tvoří pevnou a pohyblivou oporu těla.
Rozeznáváme kosti dlouhé

ploché
krátké
drobné

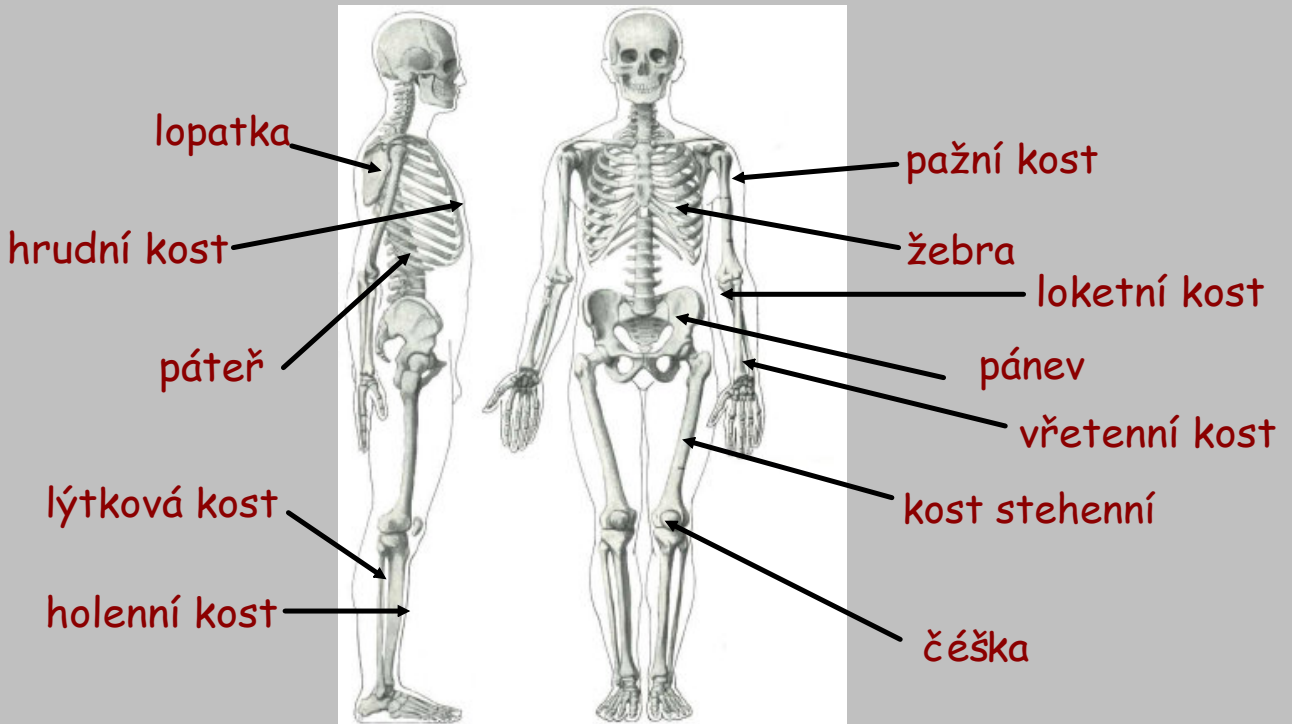

Lidská kostra je soubor
přibližně 206 kostí,
chrupavek a vazů, které
dohromady vytvářejí pevnou
oporu těla. Upínají se na ni
svaly.

Kostra nemá stejný počet kostí. Po narození máš 300 kostí.
Dospělí lidé mají 198- 214 kostí. Některé kosti srůstají.
Kosti rostou až do našich 25 let.

lebka

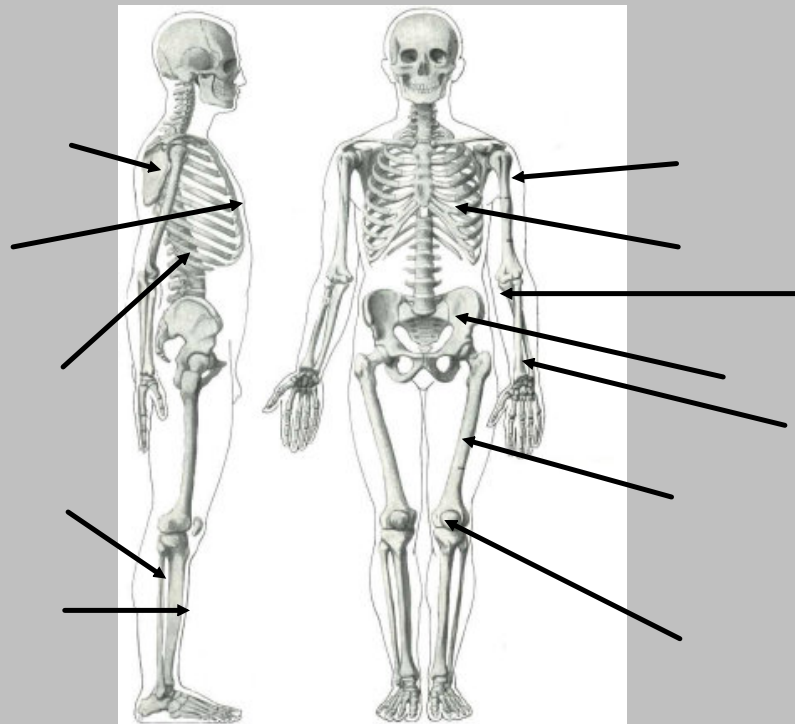
přiřad' správné názvy kostí:

holenní kost
lýtková kost
páteř

lopatka

pažní kost

hrudní kost

vřetenní kost
žebra

kost stehenní

loketní kost

pánev

čéška

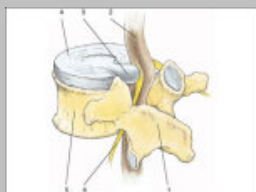
kostra - lebka (mozková a obličejová část)

páteř složená z obratlů

hrudník (hrudní obratle + žebra+ hrudní kost)

kostra končetin - lopatkový pletenec, pánevní kosti

druhy obratlů: krční (7)

hrudní (12)

bederní (5)

křížové srůstají v křížovou kost

kostrč

mezi obratli- meziobratlové ploténky, zvyšují pohyblivost páteře, tlumí nárazy při chůzi.

Zlomená kost se spraví sama- oba konce zlomeniny se přiloží k sobě a zlomenina sroste. Nejdelší je stehenní ko. a nejmenší kůstky v uchu.

najdi správné držení těla:

A)

B)

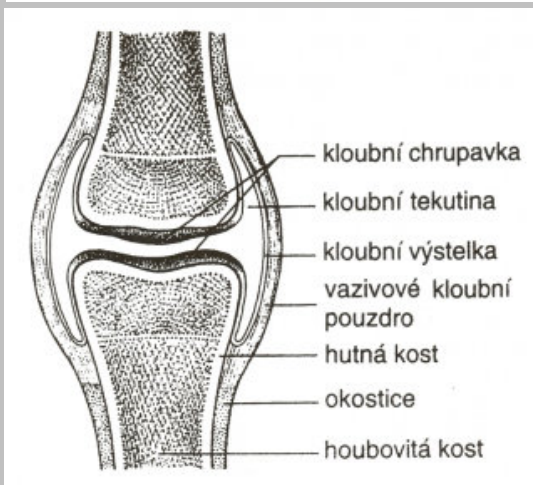
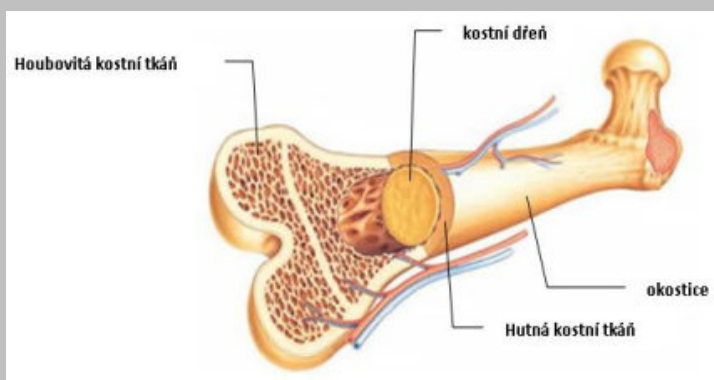
C)

ŘEŠENÍ

STAVBA KOSTI:

povrch kosti kryje okostnice-
vazivová blána, z ní roste kost
do šířky
pod ní je kostní tkáň hutná, pod
ní je dutina vyplněná kostní
dřeví- morkem
v mládí má kostní dřev červenou
barvu, pak žlutne- tuk
kost roste do délky z růstové
chrupavky- zkostnatí a zastaví
růst

SPOJENÍ KOSTÍ:

pevné-

vazivem (švy)

chrupavkou (žebra s kostí hrudní)

kostí (srůstem)

pohyblivé-

kloubem

otázky:

1. spoj šipkami, co k sobě patří

dlouhá kost

krátká kost

plochá kost

článek prstu

stehenní kost

lopatka

pažní kost

pánevní kost

2. podtrhni, co je správně

pohyby kostí umožňují:

a) švy

b) klouby

c) kostní dřev

d) svaly

3. podtrhni, co je správně:

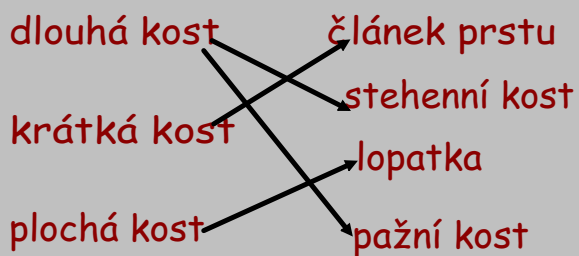
a) páteř je tvořena jednou dlouhou kostí

b) větším množstvím obratlů

c) mezi jednotlivými obratli jsou meziobratlové ploténky

odpovědi:

1.

2.

pohyby kostí umožňují:

- a) švy
- b) klouby
- c) kostní dřen
- d) svaly

3.

- a) páteř je tvořena jednou dlouhou kostí
- b) větším množstvím obratlů
- c) mezi jednotlivými obratli jsou meziobratlové ploténky

řešení:

doplň správnou odpověď:

rozeznáváme kosti.....d

uvnitř dlouhých kostí je dutina vyplněná

kosti jsou pokryty.....

v kostní dřeni se tvoří .....

v dutině lebeční je uložen.....

dolní končetiny umožňují především

kostru hlavy tvoří.....

v části obličejové je.....

žebra s hrudními obratli tvoří.....

pohyblivost kloubů se udržuje pravidelný

Zásady první pomoci při zlomeninách

prevence- opatrnost

155 112

Příznaky:

- deformace končetiny
- u otevřených zlomenin - úlomky kostí
- nepřirozená pohyblivost
- bolestivost
- otok, krevní výron

První pomoc:

- Základním pravidlem je dokonalá fixace = znehybnění zlomené kosti - zamezíte tak dalším komplikacím (krvácení) a výrazně omezíte bolestivost
- Znehybnit musíte vždy kloub nad a pod zlomeninou.
- Při ošetřování otevřené zlomeniny dbejte na sterilitu - přikládejte proto vždy na ránu sterilní krycí obvaz.
- Ošetřit můžete i improvizovaně - dolní končetiny pevným svázáním k sobě fixovat přikrývkou, přiložením obalené hůlky nebo větve, pomocí oděvu, znehybnění zlomenin na horní končetině pomocí šátků a pomocí dlah.

Poranění kloubů

První pomoc:

- Poraněný kloub chladíte, tím zmírníte otok a bolest.
- Znehybněte kloub v poloze, ve které je nastaven.
- Nikdy se nesnažte kloub napravit!

• **NÁCVIK PRVNÍ POMOCI PŘI ZLOMENINÁCH A VYKLOUBENÍ**

pomůcky: (elastická, pletená obinadla, různé typy obvazů, dřevěné, drátěné, nafukovací dlahy, lyž. hole, trojcípý šátek)

1. proved'te ve dvojicích znehybnění končetiny při podezření na zlomeninu (vykloubení, výron) označené kosti
2. nacvičte ve skupinách použití krycího sterilního obvazu a fixačního obvazu, přenos raněného

vypracování: zapište do svého sešitu hlavní zásady ošetření zlomeniny

POUŽITÉ ZDROJE:

Galerie SMART NOTEBOOK
ROUHLÍKOVÁ, J., Kroulík, J., Přírodopis 8. ročník zvláštní školy Praha: Septima, 1997
autorem materiálu a všech jeho částí není -li uvedeno jinak, je Mgr. Martina Březinová

<http://rovnovahatela.ic.cz/obrazky/56.png>

<http://files.somatology.webnode.cz/200000032-7e47a7f317/kostra.jpg>

http://images.all-free-download.com/images/graphicmedium/rib_cage_clip_art_16103.jpg

http://www.schöll.cz/pece-o-nohy/centre/images/centre/bones_in_the_foot_03.jpg

[http://ortopedie-traumatologie.cz/sites/default/files/images%20\(3\)_1.jpg?1305403545](http://ortopedie-traumatologie.cz/sites/default/files/images%20(3)_1.jpg?1305403545)

<http://is.muni.cz/do/fsp/e-learning/kapitolysportmed/pics/23-05-02.jpg>

<http://1.bp.blogspot.com/>

<http://www.giobio.ic.cz/obrazky/clovek/clovek/kostra/klob.jpg>

http://nd01.js.cz/008/234/03adb689d8_18221332_o2.jpg

<http://www.sdhzbiroh.cz/images/clanky/prvni%20pomoc/zlomeniny.gif>

